

Intermedia International e-Journal, Spring - June – 2020, 7 (12)

*DOI NO: 10.21645/intermedia.2020.71

*Submit Date: 14.05.2020

*Acceptance Date: 04.06.2020

*ISSN: 2149-3669

TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE TÜRKİYE'DE YAZILI BASINA YANSIMASI^{1 2}

Violence Towards Women In The Context Of Social Society And Reflecting On The Printed Press In Turkey

Dr. Öğr. Üyesi Fikret YAZICI³

Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, Kayseri
*ORCID: 0000-0003-1821-0973

Yıldız DEĞER ŞAHBAZ⁴

Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Gazetecilik Bölümü, Kayseri
*ORCID: 0000-0002-4511-1105

ÖZ

Şiddet toplumsal bir sağlık sorunu olmakla birlikte Türkiye'de de kadına karşı uygulanan şiddet her geçen gün artmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan kadına yönelik şiddet olayları, medya aracılığıyla eril dil kullanımı ile kamuoyuna yansımaktadır. Kadına şiddet, dünyada ve Türkiye'de çok önemli boyutlarda seyretmektedir. Kadına yönelik şiddet, yapılan arkeolojik araştırmalar neticesinde insanlığın var olduğu zamandan günümüze kadar paralel bir süreç içerisinde gelişim göstermeye devam etmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'de kadına yönelik şiddet ile ilişkili gazete haberleri incelenmiştir. Bu çalışmada, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle, 7, 8 ve 9 Mart 2019 tarihli farklı yayın politikalarına sahip tirajı en yüksek 3 gazete olan Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazeteleri tercih edilmiştir. Belirlenen üç günde kadına yönelik şiddet haberleri içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Kadınlar gününde kadınlara yönelik şiddeti temel alan bu şekilde bir çalışma daha önce yapılmadığı için akademik olarak önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı kadına yönelik uygulanan şiddetin yazılı basına yansımalarının araştırılmasıdır.

Anahtar kelimeler: *Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği, Kadın, Kadına Yönelik Şiddet, Yazılı Basın.*

Extended abstract: Although violence is a public health problem in Turkey and violence against women has been increasing at each passing day. Violence against women arising from gender inequality is reflected by the public over the use of masculine language through the media. Violence against women has increased in Turkey and the World. As a result of archaeological researches, violence against women continues to develop in a parallel process from the time of humanity to the present day. In this context, the newspapers related to violence against women in Turkey were examined. In this study, Hürriyet, Sabah and Sözcü newspapers, which have the highest circulation newspapers with different publication policies of 7, 8 and 9 March 2019, were preferred due to the 8 March International Women's Day. Violence news against women was analyzed with a content analysis method in three days. Such a study based on violence against women on women's day is

¹ Makalenin Türü: Araştırma Makalesi

² Bu çalışma Yıldız DEĞER ŞAHBAZ'ın Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik A.B.D.'nda Dr. Öğr. Üyesi Fikret YAZICI yönetiminde tamamlamış olduğu yüksek lisans tezinden üretilerek hazırlanmıştır.

³ fyazici@erciyes.edu.tr

⁴ yildizdeger@gmail.com

academically important since it has not been done before. The aim of the study is to investigate the reflections of violence against women based on gender inequality to the print media.

The patriarchal societies dominated the world brought the concept of violence with it. The reason for this is the power that strong people apply to weak people due to their creation. While the strong people meant here are masculine people, those who are seen as weak and weak are women, children and animals. The concept of social inequality caused by the patriarchal structure causes many problems. The most important of these problems is the formation of violence against women, children, animals and people who are in a vulnerable state.

Gender discrimination first begins in the family. After learning the gender of the baby, which begins to develop in the womb of individuals who want to have children, it prepares according to gender. If the sex of the individual in the mother's womb is girl, pink colour is preferred and clothes and toys are purchased accordingly, and if the individual is male, the blue colour is preferred and items that appeal to boys are taken. This situation causes the unborn baby to be born into an environment where gender inequality occurs. In order to avoid gender inequality and raise conscious individuals, parents need to get away from sexist minds.

In this context, the concept of violence against women arising from gender inequality harms the person not only physical violence but also psychological (emotional - verbal), economic and sexual violence. In the news examined in the research, women exposed to physical violence are exposed to other types of violence before the discussion. In the last stage, she applies physical violence to the woman for reasons such as showing power, frightening or revenge. A woman who is exposed to physical violence is injured or killed. Seeing thousands of women die every year in the World and Turkey, and violence continues to die.

In masculine (male) dominant understanding, he defines male, namely masculine personality, as an absolute sovereign power. Hence, men are positioned as a superior power over women. The general role of women in society has been accepted as a problematic situation that constantly serves men, has to obey men, do not oppose their words, women are passive and men are active. The masculine belief of society advocates that men are strong, practical, intelligent, successful; women are expressed as powerless, weak, passive, charming, honest, and more intelligent than men.

Although the power inequality between women and men has been a situation that has been going on for centuries, it suggests that the masculine person has the ability to dominate the woman with the power he gained from the physical and patriarchal social structure. With the self-confidence of this power, men can dominate women and intervene with the women who oppose her or wants to defend themselves. As a result of researches, it has been revealed that many women have remained when they face physical, sexual, psychological, emotional and economic violence. Among the most obvious reasons for this situation are; the woman has no place to go. If she has children, she thinks that her children will be left unattended. Being not economically free, fear of being killed, etc. reasons are such lies. Women remain helpless in the face of these issues and cannot complain to institutions and organizations that prevent this violence.

Women are shown not only in newspapers but also on television as violent individuals, reflected from a sexist perspective and completely isolate women from social life. Different meanings are attributed to women with a sexist attitude in television, especially in advertisements, series and movies. Women are regarded as a sexual object in these areas as a mother, spouse, cook, housework, cleaning, responsible for the child, coming after the man about all kinds of rights. The only problem is not the language used in women's news. The photographs used in women's news in the newspapers consider the woman as a sexual object in general. This situation, which emerged in the news of violence against women, commodifies women. The woman's body is exposed as it is. Women's photos, the female body is given in the pornographic form.

Keywords: *Gender Inequality, Women, Violence Against Women, Press.*

GİRİŞ

Toplum yapısını oluşturan iki önemli faktör vardır; bunlar kadın ve erkek olarak ifade edilmektedir. Cinsiyet, insanın doğuştan kazanmış olduğu biyolojik bir özellik olarak ifade edilmektedir. Toplum, kadın ve erkeğin kişilik özelliklerini cinsiyetlerine göre değerlendirmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda, dünya üzerinde ataerkil toplum yapısı, anaerkil toplum yapısından daha fazladır. Bu bağlamda ataerkil toplum yapılarına bakıldığında, bu toplumlarda kadın, erkeğe göre geri planda yer kalmaktadır. Bu toplumlarda erkekler daha baskın yer alarak güçlü, zeki, başarılı gibi sıfatlarla nitelendirilmektedir. Kadınlara ise pasif, güçsüz, kırılğan, iyi bir anne, iyi bir eş sıfatları iliştilerle, ataerkil toplumlarda yaşamlarını idame ettirmektedirler.

Birey, doğmadan anne karnında cinsiyeti belli olur olmaz toplumsal cinsiyet eşitsizliği başlamaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği; evde, işte, markette, okulda, toplumun her alanında varlığını sürdürmektedir. Ataerkil toplum yapısının kurallarından ve toplumsal eşitsizlikten kaynaklanan kadına şiddet oldukça fazla yaşanmaktadır.

Bu çalışmada toplumsal cinsiyet kavramı irdelenmiş, bununla birlikte toplumsal cinsiyet rollerinden bahsedilmiştir. Toplumsal cinsiyet rollerinin gelişimini etkileyen faktörlerden söz edilmiştir. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden doğan şiddet kavramı tanımlanmış ve fiziksel, ekonomik, psikolojik (duygusal) ve cinsel şiddetin neler olduğu ifade edilmiştir.

Kadına şiddet dünyada ve Türkiye’de her geçen yıl içinde artış göstermektedir. Kadınlara uygulanan şiddet, birden fazla şiddet türünü içerebilmektedir. Kadına yönelik şiddetin genel aktörü erkekler olmaktadır. Bunlar kadının eşi, çocuğu, babası, eski eşi, sevgilisi ve tanımadığı kişiler olabilmektedir. Çalışmaya, Türkiye’de kadına yönelik şiddetin boyutu da dâhil edilmiştir. Türkiye’de kadın hareketleri 1980 yılı itibariyle gündeme taşınmıştır. Bu hareketlere yönelik kadına uygulanan şiddeti engellemek adına kanunlarda değişiklikler yapılmıştır. Türk Medeni Kanunu’nda kadına yönelik şiddet ile ilgili güncel maddelere yer verilmiştir. Bu maddelerin aynı zamanda caydırıcı özellikleri de bulunmaktadır. Son olarak medyanın şiddet kavramı incelenmiş olup 7, 8 ve 9 Mart 2019 tarihli Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazetelerinde kadına yönelik şiddet haberlerinin analizi yapılmıştır.

1. Toplumsal Cinsiyet ve Şiddet Kavramı

Türk Dil Kurumu’na göre cinsiyet; bireye, üreme işinde ayrı bir rol veren ve erkekle dişiği ayırt ettiren yaradılış özelliği olarak ifade edilmektedir (TDK, 09.03.2019). Cinsiyet kavramı kadın ve erkeği biyolojik olarak ayıran bir kavramdır. Doğuştan beliren cinsiyette; kişilik özellikleri, kadınlık ve erkeklığe atfedilen normlar sosyal çevrenin, bu sosyal çevrede yaşayan kişilerce oluşturulmuş gelenek, görenek ve normlardan oluşmaktadır. Bu kavrama toplumsal cinsiyet denilmektedir. Toplumsal cinsiyetin bir başka anlamı ise; karmaşık olan toplumsal ilişkiler içerisinde kadın ve erkeğe yüklenen sorumlulukları yerine getirmelerini ifade etmektedir (Akca ve Ergül, 2016, s.17).

Toplumsal cinsiyet ayrıştırması birey dünyaya gelmeden başlamaktadır. Anne karnında bebeğin cinsiyeti erkeğe mavi, kız ise pembe renkler tercih edilmektedir. Çocuk dünyaya geldikten sonra ise, biyolojik cinsiyeti kız veya erkek olan çocuğa alınan oyuncaklar, giydirilen kıyafetler, konulan isimler ve benzeri özelliklerle birlikte çocuğun toplumsal cinsiyeti, yaşadığı sosyal çevre ile şekillenmeye başlamaktadır. Sosyal çevrenin baskısıyla bireyin cinsiyet tercihi toplumun kültür yapısıyla oluşmaya başlarken, toplumsal cinsiyet kavramını Gökkaya (2018, s. 22) şu şekilde ifade etmektedir: “Toplumsal cinsiyet, toplumun kadın ve erkeği nasıl gördüğü, nasıl algıladığı nasıl düşündüğü ile ilgili bir kavramdır”.

Toplumsal cinsiyet ayrımı ilk olarak ailede başlamaktadır. Avcı ve Güdekli ‘ye (2018, s. 477) göre; anne ve babanın erkek çocuğunu daha cesur, daha güçlü, daha önemli olduğu fikrini aşılarken, kız çocukları daha çekingen, daha ürkek, sessiz ve içine kapanık bir şekilde büyütülmektedir. Bu durumda ailede başlayan ve toplum içerisinde devam eden düşünce kalıplarına göre, kadın ve erkek cinsiyetlerine birtakım roller biçilmiştir. Bu rollerde kadın; ev işi yapan, evin bütün düzeninden sorumlu olan, çocuk bakan, erkeğe itaat eden, yemek yapan, güçsüz, alımlı kişi olarak görülmektedir. Erkek ise; evin geçiminden sorumlu, ailesinin namusunu korumakla yükümlü, güçlü, zeki, pratik zekâlı kişiler olarak gösterilmektedir.

Günümüze baktığımızda ebeveynler, çocuk yetiştirme konusunda daha bilinçli davranmaktadır. Kız ve erkek çocuğu arasında eşit haklar, cinsiyete dayalı olmayan davranış kalıpları sergilemektedir. Fakat bu durum ülkenin her yerinde aynı düzlemde ilerlememektedir. Yapılan araştırmalara göre, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı ülkemizin Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesi’nde oldukça fazla yaşanmaktadır. Gelişen teknoloji ve eğitim seviyesi ile toplumsal cinsiyet ayrımcılığı batıda daha asgari seviyede tutulmaya çalışılmaktadır.

Rol ile ilgili bir diğer tanım ise Spence'in yapmış olduğu tanımdır. Bu tanıma göre; "Örgütlü sosyal bir yapı içinde bireyin bulunduğu pozisyonu, bu pozisyonla ilgili sorumlulukları, ayrıcalıkları ve diğer pozisyonlardaki insanlarla etkileşimi yönlendiren kuralları gösterir" (Spence, akt. Dökmen, 2009, s. 28).

Toplumsal cinsiyet rolü, toplumda kadın ve erkeği birbirinden ayıran bir ifade biçimi olarak bilinmektedir. Rol; anne olmak, baba olmak, öğretmen olmak, kardeş olmak, dayı olmak gibi çok çeşitli olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumsal cinsiyet rolü ise; kişileri kadın ve erkek olarak ayırt ederek onları cinsiyetçi rol kavramlarına dâhil etmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri, cinsiyet kalıp yargılarını ya da toplumun belirlediği cinsiyet farklılıklarını yansıtmakta ve bu kavram kadınla ve erkekle ilişkili olduğu rolleri ifade etmektedir (Dökmen, 2009, s. 29). Oakley'e göre; toplumsal cinsiyet rolünün biyolojik kökeni olmadığını, cinsiyet ile toplumsal cinsiyet arasındaki bağlantıların doğal olmadığını belirtmektedir (Marshall; akt. Saraç, 2013, s. 28).

Toplumsal cinsiyet rolleri, erkek ve kadının davranışlarını belirleyen kültürel değer olarak da tanımlanmaktadır. Toplumsal cinsiyet rollerinde kadın ve erkek olma süreci ev içinde başlayarak okulda, sporda, alışverişte, aile ilişkilerinde, işyerinde de devam etmektedir (Özcan, 2012, 12). Cinsiyet rolleri, zaman ve mekâna bağlı olarak toplumdan topluma farklılık göstermekle birlikte toplum içinde var olan anlayışa göre biçimlenmektedir (Ökten, 2009, s. 303). Altan'ın yapmış olduğu Türk toplumuna uygun bir cinsiyet rolü ölçüğü geliştirme çalışmasında kadın ve erkeğe yüklenen özellikler ortaya konulmuştur. Bu özellikler; "Kadınlar için beklenen olumlu özellikler; duygusal, çekici, düzenli, etkileyici, fedakâr, görgülü, iyi huylu, kibar, terbiyeli, pratik, sabırlı, sevimli, saygılı, sevecen, sadık, tatlı dilli, itaatkâr, üretken, yumuşak, zarif. Erkekler için beklenen özellikler; atılgan, bağımsız, cesur, çevik, kavgacı, dayanıklı, sporsever, güçlü, girişimci, hakkını savunabilen, hızlı, hırslı, kendine güvenen, mert, mücadeleci, onurlu, otoriter, sert, soğukkanlı" kavramlarından oluşmaktadır (Dökmen, 2009, s. 109).

Ana kaynağını toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden alan şiddet kavramı, bedene yapılan bir saldırı olarak ortaya çıkmaktadır. Şiddet denilince genel yargı olarak bilinen, güçlü kişinin güçsüz kişiye uygulamış olduğu saldırgan davranış olarak ifade edilmektedir. Şiddet, bütün canlılar arasında gerçekleşmekte ve gündelik yaşamın her alanında belirlemektedir. Yıldırım (1998, s. 25) şiddet kavramını; fiziksel ya da fiziksel olmayan biçimlerde, ruhsal ve fiziksel acı ve zarar veren saldırgan davranış biçimi olarak tanımlamıştır. Gökaya (2018, s. 79) ise; şiddetin bireylerin yaşamlarında olumsuz etkiler yarattığını, bireylerin ruhsal ve bedensel sağlıklarının ciddi anlamda etkilendiğini ve bu sorunun bütün toplumlar tarafından mücadele edilen bir toplum sağlığı sorunu olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte şiddetin insan hakları çerçevesinde bir hak ihlali olduğu ve şiddet konusunun pek çok disiplin tarafından irdelenen bir sorun olduğunu aktarmıştır.

Resmi gazetede, Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair kanunda yer alan tanıma göre şiddet; "Kişinin; fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı" olarak ifade edilmektedir (Resmi Gazete, 20 Mart 2012, sayı: 28239).

Şiddetin oluşumuna birçok kaynak neden olabilmektedir. Şiddetin yaşanmasında kültürel farklılıklar, statü farkı, dini inançlar, eğitim farkı, yaşayış biçimi, aile yapısı gibi nedenler yatmaktadır. KSGM (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü) tarafından yapılan araştırma neticesinde, kadına şiddetin nedenleri şöyle sıralanabilir; eşinin ailesi ile ilgili yaşadığı sorunlar, maddi sıkıntı, erkeğin iş sorunları, evde yeterli gıdanın olmaması, erkeğin sinirli ve kıskanç olması, kadının ihanetinden şüphe duyması, erkeğin ayrılmak istemesi şiddetin sebeplerinden bazıları olmaktadır. Bu maddelere ilave olarak şiddete neden olan diğer kaynaklar ise şöyle ifade edilebilir; erkeğin dışarıda vakit geçirmek istemesi, erkeğin aldatıyor olması, kadının cinsel ilişkiyi reddetmesi, ev işlerini aksatıyor olması, kadının erkeğin sözünü dinlememesi, erkeğin kötü alışkanlıkları gibi nedenler kadına yönelik şiddetin doğmasına sebep olmaktadır (KSGM, 2009, s. 83 – 84). Şiddet gören kadının şiddete boyun eğmemesi, bağırması, şiddeti uygulayan erkeğe karşı tepki vermesi, ayrılmak / boşanmak istemesi şiddetin dozunu yükseltip, şiddeti körükleyen nedenler arasında yer almaktadır.

Şiddete neden olan etkenler, şiddetin kaynağı ile paralellik arz etmektedir. Şiddete neden olan en büyük olgu, toplumdaki cinsiyet eşitsizliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra bireylerin farklı ya da karşıt fikirlere saygı duymaması, toplumdaki ekonomik, psikolojik ve kültürel nedenler ile birlikte ortaya çıkan güvensizlik sorunları da yer almaktadır. Öztunç'a (2017, s. 33) göre şiddete neden olan etkenler arasında şunlarda yer almaktadır; "Kişilik bozukluğu, gelişimsel problemler gibi psikolojik nedenlerin yanı sıra ülkedeki sosyal eşitsizlik, adaletsiz uygulamalar, gelir dağılımındaki eşitsizlikler, işsizlik, fakirlik, insan hakları önündeki engeller ve eğitimsizlik gibi birçok sosyolojik nedenle de ilişkilidir".

Şiddet; egemen olan gücün göstermiş olduğu bir tepkidir. Ataerkil toplumlarda egemen olan güç erkekler olarak ifade edilmektedir. Yaradılış gereği erkekler, kadınlara göre fiziki olarak daha güçlü oldukları için şiddete maruz kalan ya kadınlar ya da çocuklar olmaktadır. Şiddet sadece fiziksel olarak gerçekleşmemektedir. Şiddet aynı zamanda; ekonomik, psikolojik ve cinsel de olabilmektedir. Bu bağlamda bütün şiddet türleri de bedene uygulanan fiziksel şiddeti içermektedir.

Fiziksel şiddet, dar kapsamda bedene yani fiziğe yapılan her türlü saldırganlıktır. Fiziksel şiddet; tokat atma, tükürme, saç çekme, el – kol burkma / kırma / kıvrırma, tekmeleme, yumruklama, boğazını sıkma (Adaçay ve Güney, 2012, s. 313), itip kakmak, tartaklamak, kesici ve vurucu aletlerle bedene zarar vermek, sağlıksız koşullarda yaşama mecbur bırakılmak, sağlık hizmetlerden yararlanmasına engel olarak bedensel zarara uğratmak (Jandarma KYSOP, 02.04.2019), öldürmek, nesne fırlatmak, bütün bu şiddet türleri fiziki / fiziksel şiddeti kapsamaktadır. Fiziksel şiddete en fazla maruz kalan kesim ise kadınlar ve çocuklar olmaktadır.

Ekonomik şiddet, bireyin maddi gelirinin kısmen ya da tamamen ortadan kaldırılması, el konulması veya kısıtlanmasıdır. Çalışmaya ve çalışmamaya zorlamak, istenmeyen bir işte çalıştırılmak, kazancının başkaları tarafından el konulması ekonomik şiddet tanımlamaları içerisinde yer almaktadır. Ekonomik şiddete maruz kalan en fazla kadınlar olmaktadır.

Psikolojik şiddet, literatürde sosyal, sözel ve duygusal şiddet olarak da ele alınmaktadır. Bu şiddet türü fiziksel şiddette meydana gelen bedene zarar verme olayı biçiminde değil de bireyin ruhsal durumuna zarar verme biçiminde ortaya çıkmaktadır. Psikolojik şiddet; bağırarak, yalan söylemek, başkaları önünde küçük düşürmek, sık sık sözünü kesmek, gururunu incitmek, fiziksel şiddet uygulamakla tehdit etmek, duygu ve düşüncelerini ifade etme özgürlüğünü kısıtlamak, hareket özgürlüğünü kısıtlamak, sürekli eleştirmek, küfür etmek, aşağılayıcı isimler takmak gibi uygulamalarla yapılan ruhsal baskılar olmaktadır (Amargi akt. Öztürk, 2017, s. 58- 59). Psikolojik (duygusal) şiddet, bütün şiddet türlerine nazaran etkileri daha uzun süreli ve olumsuz olabilirken (Tekin, 2011, s. 34) psikolojik şiddete maruz bırakılan kişilerde aynı zamanda korku, endişe ve kaygılı olarak yaşamlarını sürdürmektedir.

Cinsel şiddet, insanlığın oluşumundan bu yana bütün toplumlarda var olmuştur. Günümüzde cinsel şiddet, kadınlara ve çocuklara yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) cinsel şiddet ile ilgili yaptığı tanım şu şekildedir; "Cinsel şiddet, herhangi bir ortamda, mağdurla olan ilişkisine bakılmaksızın, herhangi bir kişi tarafından zorla yapılan herhangi bir cinsel eylem, cinsel bir hareket edinme veya herhangi bir kişinin zorla cinsel ilişkiye yöneltmesidir" (DSÖ, 04.04.2019). Bir başka tanım ise; cinsel saldırıda bireyin rızası olmadan ya da bu saldırıya karşı koyacak bir güçte olmayan, fiziksel şiddet kullanılarak ve psikolojik baskı yapılarak (tehdit, şantaj, korkutma vb.) oluşan şiddet biçimidir (Çoklar, 2007, s. 3).

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR, 2019) cinsel şiddeti kişinin iradesi olmadan, iradesi dışında hareket ettirilmesi olarak tanımlamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün yapmış olduğu araştırmaya göre; dünya üzerindeki kadınların yüzde 35'i hayatları boyunca ya fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kaldıklarını ifade etmektedir.

Cinsel şiddete uğrayan bireyin ruhsal durumu oldukça bozulmaktadır. Cinsel saldırıya en çok maruz kalan kadın ve çocuklar olmakla birlikte, olay açığa çıktıktan sonra çevrelerinden alacakları tepkiler nedeniyle farklı

ruhsal bozukluk durumları sergileyebilmektedir. İçine kapanık, hayata küsen, çeşitli intihar yollarına başvuran, anksiyete bozukluğu olan, güven problemi yaşayan kişiler haline gelebilmektedir.

1.1. Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet

Kadına şiddet, dünyada ve Türkiye’de çok önemli boyutlarda seyretmektedir. Kadına yönelik şiddet, yapılan arkeolojik araştırmalar neticesinde, insanlığın var olduğu zamandan günümüze kadar paralel bir süreç içerisinde gelişim göstermektedir. Arkeolojik kazılar sonucunda bulunan kadın iskeletlerindeki kırık oranı, erkek iskeletlerine oranla iki kat daha fazla görülmektedir.

Tekin’e göre (2011, s. 24); dünyada, kadına yönelik şiddet çalışmaları 1800’lü yıllarda başlamış ve kadına şiddeti suç sayan ilk yasa 1883’de Maryland’de yapılmıştır. Dünyada kadına şiddeti konu alan ilk konferans, 1975’de Birleşmiş Milletler’in (BM) düzenlediği Birinci Dünya Kadın Konferansı’dır. İkinci konferans ise 1980 yılında Kopenhag’da gerçekleştirilmiş olup şiddet konusu yüzeysel olarak ele alınmıştır. Şiddet konusunun ciddi olarak ele alındığı ilk konferans ise, 1985’de Nairobi’de gerçekleştirilmiştir (Arıkoğlu- Ündücü, 2016, s. 7 – 8).

Birleşmiş Milletler tarafından 1981 yılında kabul edilen Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW), Türkiye tarafından 1985 yılında kabul edilerek kadına karşı yapılan ayrımcılığın kaldırılmasına ve kadın haklarının geliştirilmesi hedeflenmiştir (KİH-YÇ, 09.04.2019).

Türkiye’de ise kadına yönelik şiddet konusu, 1980 yılında gündeme gelerek tartışılmaya başlanmıştır. Kadına karşı şiddetin gündeme gelmesinin en büyük nedeni 1987 yılında ‘*Dayağa Hayır*’ yürüyüşü olmuştur. Yapılan bu yürüyüşün amacı; kadınlara uygulanan şiddeti engellemek olup şiddete karşı yapılan ilk büyük topluluk olma önemine sahiptir (Yıldırım, 1998, s. 37).

Arıkoğlu’na göre (2016, s. 9); kadına karşı şiddetin toplumda daha dikkat çekici ve tartışılır olması açısından “1988 yılında yayınlanan ‘Bağır Herkes Duysun’ çalışması, dayak yiyen kadınların tanıklıklarına ve feministlerin şiddeti çözümlenmeye dönük analizlerine yer veren ilk yayın olma özelliğini taşımaktadır”.

Ülkede 1990 yılından sonra kadına şiddet konusu yasal bir süreç kazanmış olmakla birlikte devletin desteği sağlanarak bu konuda önemli tedbirler alınmıştır. Bu yıllardan sonra şiddete karşı, eşitliğe dayalı, kurum ve kuruluşlarda orantılı güç kullanılmaya başlanmıştır. Kadını önemseyen, kadının sosyal, siyasal, ekonomik gibi alanlarda hakkını ve eşitliği savunan kanunlar ve kuruluşlar oluşturulmuştur.

1990 yılından sonra kadına yönelik şiddetin önlenmesi bağlamında şu adımlar atılmıştır;

- Kadına yönelik şiddetle mücadele kanunları değiştirilmiş,
- Konuyla ilgili yeni kurumlar oluşturulmuş,
- Köy, kasaba, il ve ilçelerle birlikte üniversitelerde kadını konu alan merkezler açılmış,
- İlk kadın konukevleri açılmış,
- 1990 yılında Kadının Statüsü ve Sorunları Başkanlığı kurulmuş ve bu kurum 2011 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na bağlanmış,
- Yerel yönetimlerce ilk sığınma evleri açılmış,
- Şiddete uğrayan kadınların koruması için 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlüğe girmiş,
- 2000 yılında şiddet türlerinden herhangi birine uğrayan kadınlar ve için Alo 183 Kadın ve Çocuk Hattı etkinleştirilmiş,
- Eşitliği temel alan Yeni Türk Medeni Kanunu yürürlüğe girmiş olup ardından 2004 yılında şiddete uğrayan kadınlar için Yeni Türk Ceza Kanunu kabul edilmiştir,
- 2005 yılında kadınlar ve çocuklar için koruma evleri faaliyete girmiş,
- TBMM’de Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadınlar ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuştur. Bu komisyonun akabinde 2009 yılında TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu faaliyete geçmiştir (Arıkoğlu- Ündücü, 2016, s. 10 – 11).

2. Medyanın Şiddet Kavramına Yaklaşımı

Kitle İletişim Araçları'nın (KİA) iletmek istedikleri düşünceler ve mesajlar toplumu önemli ölçüde etkilemektedir. Kitle iletişim araçlarının neredeyse girmedığı yer kalmamıştır. Bu nedenle medyanın iletmek istediği bir düşünce, bir fikir hedeflenen kişilere olumlu veya olumsuz bir şekilde direkt ulaşmaktadır. Medya karşısında insanlar nötr hisse kapılmaktadırlar. Bunun nedeni; medyanın insanları pasif, düşüncesiz, hazırcı, popüler kültür kurbanları haline getirmesidir. Medya istediği mesajları insanlara aktararak onları tüketici konumuna getirmektedir. Medya insanların duygularına gem vurarak onların duygularını istismar etmektedir. Tozlu ve Solak'a (2008, s. 51) göre; *"Medyada olaylar istenildiği gibi değiştirilmekte, sunulmakta çerçevesizlenmektedir. Hatta zaman ve mekân da bozulmakta, farklı zaman ve mekânlar birleştirilmekte, ayrıştırılıp yeniden yapılandırılmaktadır. İnsanlara değerlere, ülke ve ülkelere, "an" a göre tavır alınmaktadır. Bu yüzden belli bir zamandaki "iyi" daha sonra "kötü"ye, kötü de iyiye dönüştürülmektedir. Bu dönüştürmede, medyanın inşa ettiği değerler ve o değerlere uyan dünya esastır"*.

Medyada şiddet haberleri yayınlamak daha fazla ilgi çekmektedir. Şiddetin her türüsü medyada iyi şekilde prim elde ettirmektedir. Yazılı basında, televizyonda, reklamlarda, dizilerde, filmlerde vb. yayın organlarında reyting ve tiraj kaygısı yaşanmaktadır. Reyting ve tirajı arttırmak adına okuyucuyu etkilemek amacıyla ilgi çekici, sansasyonel habercilik anlayışı tercih edilmektedir. Şiddet de bu habercilik anlayışlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılan araştırmalar neticesinde şiddet içeriğine sahip haber, dizi, film ve reklam gibi medya araçlarının daha çok reyting ve tiraj sağladığı yönündedir.

Medyada şiddet haberleri genellikle kadın ve çocuk üzerinden işlenmektedir. Şiddetin döngüsü erkekten kadına – kadından çocuğa yöneliktir. Özellikle dünyada ve ülkemizde kadına yönelik şiddet önemli bir toplumsal problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadına yönelik şiddet toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden doğmaktadır ve kadınlara uygulanan şiddet toplumda ikincil konuma itilmelerinden kaynaklanmaktadır (Kadın Dayanışma Vakfı, 2017).

Medyada kadın haberlerine yönelik kullanılan dil, oldukça problemlidir. Ünalı (2012, s. 237 – 238) bu dilin medyada kullanım biçimine şu şekilde bir yorumda bulunmuştur; *"Medya kadınları öncelikle bedene indirgemekte ve kadınları bedenleri üzerinden sömürmektedir. Farklı kadınlık durumu ve yaşamları medya metinlerinde temsil edilmemekte, medya metinlerinde kadın çoğu zaman basmakalıp iki tiplene içerisinde sıkıştırılmaktadır. Bunlar ya fethat ve kötü kadın ya da anne ve iyi eş olarak kadın"*.

Basın, kadın haberlerini verirken kadını olumsuz bir şekilde yansıtarak vermektedir. Kadınları darp eden, şiddet uygulayan, taciz ve tecavüzde bulunan eril kişiler, verdikleri ifadelerde namus, töre ya da kadınların bedensel durumlarından tahrik oldukları için böyle bir çıkış noktasına başvurduklarını belirtmektedirler. Basında yayınlanan kadın haberlerinde, olayı işleyen değil de olaya maruz kalan kişi odak noktasında yer almaktadır. İnceoğlu'na (2009) göre; *"Suçluyu ya da suçu değil, daha çok suça maruz kalan kadını cinsiyetçi önyargılarla yargılamaya kalkışıyor. Kadınlara yönelik suçları magazinleştirerek ve bu suçları pornografik röntgenciliği besleyecek şekilde reyting/izlenirlik malzemesine dönüştürüyor"*. Bu durumda olayın failine yer verilmezken mağdur olan kadına yer verilmektedir. Kadının çıplak fotoğrafları, darp edilmiş hali, adının açık bir şekilde verilmesi, yaşanan olay bütün detaylarıyla paylaşılmaktadır. Medya kadına şiddet haberlerini bu şekilde vererek kadını ötekileştirmektedir. Kadının negatif durumunu pekiştiren bir anlatım sergilenmektedir.

Kadınların yer aldığı haberlerde kullanılan dil, kalıplaşmış söylem olarak aktarılmaktadır. Bu söylemlerden kurtulamayan kadınlar geleneksel rollerde görünmekte ve bu roller medya tarafından yeniden üretilip meşrulaştırılmaktadır (Tekeli, 2016, s. 133).

Krantz, Garcia-Moreno (2005), şiddet kavramının toplumsal boyutunu açıklarken toplumsal cinsiyete dayalı şiddetten bahsetmektedir. Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet kadına yönelik şiddetle eşzamanlı olarak ele alınmaktadır. Her iki tanımda da cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak kadına yönelik şiddete işaret edilmektedir. Bu eşitsizlik, fırsat ve sorumluluklarda ve kadınlıktan üstün olan sosyo - kültürel olarak atfedilen erkeklik nosyonuna dayanan kaynaklara erişim ve kontrolde ayrımcılık olarak tanımlanmaktadır.

Kadın - erkek arasındaki güç eşitsizliği yüzyıllardır süregelen bir durum olmakla birlikte eril kişinin fiziksel ve ataerkil toplum yapısından almış olduğu güç ile kadına hükmedebilme yetisine sahip olduğunu düşündürmektedir. Erkek bu gücün vermiş olduğu özgüven ile kadını tahakkümü altına alabilmekte ve ona karşı gelen ya da kendini savunmak isteyen kadına gücüyle müdahale etmektedir. Birçok kadın uğradığı fiziksel, cinsel, psikolojik, duygusal ve ekonomik şiddet karşısında sessiz kaldığı yapılan araştırmalar neticesinde ortaya koyulmuştur. Bu durumun en belirgin nedenleri arasında; kadının gidecek yerinin olmaması, eğer çocukları varsa çocuklarının sahipsiz kalacağını düşünmesi, ekonomik açıdan özgür olamaması, öldürülme korkusu vb. gibi sebepler yatmaktadır. Kadınlar bu olaylar karşısında çaresiz kalmakta ve görmüş oldukları bu şiddetlere engel olacak kurum ve kuruluşlara şikâyetle bulunamamaktadır.

Dünyada ve ülkemizde her yıl sayıları gittikçe artan kadına şiddet ve kadın cinayetleri ile karşı karşıya kalınmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyon Raporu'na göre; kadına yönelik bütün şiddet türlerinin dünyada kayıtlara tam olarak geçilmediği yönündedir (TBMM Araştırma Komisyon Raporu, 2006, s. 92).

Kadın cinayetlerinde, kadın ölümlerine sebep olan genelde erkek kişilerdir. Bu kişiler kadının eşi, ayrılmış olduğu eski eşi, sevgilisi, arkadaşı, çocuğu veya tanımadığı insanlar olabilmektedirler. Bu ölümlerin genel sebebi ise; "beni aldatıyordu", "başka biriyle mesajlaşıyordu", "eve geç geliyordu", "açık seçik giyinmişti" vb. gibi ölüme dayanak oluşturmayacak nedenlerdir. Bütün bu olaylar sebep gösterilerek kadınlara uygulanan şiddet veya ölüm gazetelerin daha önce üçüncü sayfalarında yer alırken günümüzde ise ilk sayfa ve diğer sayfalarda da yer verilmektedir.

Medyada karar alma mekanizmalarında çalışanların kişilerin çoğunun erkek olması iş bölümünün cinsiyetçi olarak kurulmasına neden olmaktadır. Bu durum medyada kadının temsili üzerinden cinsiyetçiliğin üretimi, bunları üretenlerinin çoğunun erkek olması ile ilişkilendirilmektedir (Binark ve Bek, 2010, s. 159). Bu bağlamda yayınlanan haberlerin dili daha çok eril söylem şeklinde yansımaktadır. Medya aktarmak istediği haberi kullandığı dil ile yön vererek aktarmaktadır. İletmek istediği düşünce ne ise o düşünceyi vermektedir. Yapılan araştırmalara göre; kadına yönelik şiddet haberlerinde kullanılan dil, eril egemenin hâkim olduğu dil olarak yansıtılmaktadır. Haberler ile ilgili atılan başlıklar bu durumu kanıtlar niteliktedir. Başlıkların bazıları; "Beni aldattı, öldürdüm", "Boşanmak istedi, öldürdü", "Tek bıçak darbesiyle öldürdü", "Boşanmak istedi canından oldu", "Kadın paylaşmasaydı kocası da dövmezdi", "Kadına şiddette son nokta"⁵, "Bir kadın cinayeti daha", "Eski sevgilisi tarafından öldürüldü", "Oğlu tarafından bıçaklandı", "Başından, tek kurşunla vurdu", "Yasak aşk kurbanı oldu", "Yine cinayet yine kadın; boğazı kesilerek öldürüldü" şeklinde yer almaktadır.

Aldatılan, taciz ve tecavüze uğrayan, başına türlü türlü felaketler gelen kadınlar, basın en çok kullandığı malzemelerdir. Medyanın bu şekilde yansıttığı kadınlar genelde zavallı, aciz, çaresiz ve bazen de bu durumu hak etmiş olarak gösterilmektedir. Gazetelerde kadınlar ile ilgili asıl sorun ya magazin ögesi ya da üçüncü sayfa haberlerinde yer alıyor olmalarıdır (Tanrıöver, 2012, s. 161).

Kadınlar sadece gazetelerde değil, aynı zamanda televizyonda da şiddet uygulanan kişiler olarak gösterilip, cinsiyetçi bakış açısıyla yansıtılmakta ve kadını sosyal yaşamdan tamamen soyutlamaktadır. Televizyonda özellikle reklam, dizi ve filmlerde cinsiyetçi bir tavır ile kadına farklı anlamlar yüklenmektedir. Kadınlar bu alanlarda anne, eş, yemek yapan, ev işlerinden sorumlu, temizlik yapan, çocuk bakımından sorumlu olan, her türlü hak konusunda erkekten sonra gelen, cinsel bir obje olarak bakılmaktadır.

Tek sorun, kadın haberlerinde kullanılan dil değildir. Gazetelerde yer alan kadın haberlerinde kullanılan fotoğraflar, genel olarak kadını cinsel bir objeymiş gibi yansıtmaktadır. Kadına yönelik şiddet haberlerinde ortaya çıkan bu durum kadını metalaştırmaktadır. Kadının bedeni, olduğu gibi teşhir edilmektedir. Kadın fotoğrafları, kadın bedeni pornografik şekilde verilmektedir.

⁵ 7 Ekim 2011 tarihinde evli olduğu kişi tarafından banyoda sırtından bıçaklanarak hayatına son verilen Şefika Etik'in çıplak fotoğrafını sürmanşetten veren HaberTürk gazetesi Genel Yayın Müdürü Fatih Altaylı, habere atmış olduğu başlık bu şekildedir.

Tanrıöver'in de (2012, s. 166) ifade ettiği gibi; "Sorun sadece kadınları cinsel nesne olarak sunan fotoğraflar değil. Aynı zamanda kadınların simgesel olarak yok edilmesidir". Tanrıöver'in bu duruma verdiği örnek şöyledir; "Bir meslek birliğinin toplantısı ya da yıllık kongresinin haber fotoğrafını çekerken, objektif sırf erkeklerin olduğu yana da çevrilebilir, kadınların olduğu yana da. Kadın haklarına duyarlı bir gazetecilik yapmak istiyorsanız tercihiniz bir toplantı, bir genel kurul, bir miting, vb. haberlerine eşlik eden fotoğraflarda kadınların da görüleceği açılar kullanmak olmalıdır. Çünkü bu fotoğraflar, kadınların hayatın her alanında doğal olarak temsil edilmesine katkıda bulunacaktır".

Kadınlar medyada mağdur, tacize ve tecavüze uğramış zavallı, cinsel kişilik, başarısız olarak ya da magazin sayfalarını dolduracak birer meta olarak görülmektedir. Ataerkil toplum yapısı nedeniyle medyada kadınlar bu sıfatlarla yansıtılmaktadır. Başarısı ile ön plana çıkan kadınlar ise yeterli düzeyde yer almamaktadır. Ekonomi, siyaset vb. alanlarda kadınlar az da olsa yer almaktadır. Fakat ataerkil toplum yapısından dolayı bu alanlarda yer alan kadınlar yeterli biçimde aktarılmamaktadır. Aktarıma biçimleri genellikle dişil kimlikleri üzerinden yapılmaktadır.

Bianet, kadınlara yönelik cinsiyetçi söylemlerden kaçınmak için bazı maddelere yer vermektedir. Bu maddeler şöyledir; kadın haberlerinde, kadınların haberin neresinde olduğu belirtilmeli, haberlerde eşitlikçi bir tavır takınılmalı, cinsiyetçi basmakalıp ifadeler kullanılmamalı, fail adına bahane üretilmemeli, şiddeti işleyen kişileri, ruhsal bozukluğa sahip kişiler gibi göstermemeli, şiddet; dramatikleştirilip romantikleştirilmemeli, şiddetin failleri ile empati kurmamalı, habere konu olan kişilerin kimlik bilgileri açık bir şekilde verilmemelidir (Tahaoğlu ve Akgül, 2018, s. 35 – 48).

3. Araştırmanın Tasarımı

3.1. Araştırmanın Konusu

Dünyada ve Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı kadına yönelik şiddet oldukça önemli bir konu olarak toplumda yer almaktadır. Toplumun en küçük ve en önemli yapı taşı olan aile kavramı, toplumsal cinsiyet eşitsizliği nedeniyle her geçen zaman içinde yıpranıp yok olmaktadır. Bu durumda en fazla zarar gören çocuklar ve kadınlar olmaktadır. Kadına uygulanan şiddetin birçok çeşidi olmakla birlikte, kadın en fazla fiziksel şiddete maruz bırakılmaktadır. Bu amaçla toplumsal cinsiyet bağlamında şiddet ve Türkiye'de yazılı basına yansımalarının incelenmesi araştırmanın konusu oluşturmaktadır. Bu bağlamda kadına şiddetin meşrulaştığı toplum yapısında, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü temel alınarak 7, 8 ve 9 Mart 2019 tarihli Hürriyet, Sözcü ve Sabah gazeteleri analiz edilmiş kadına şiddetin yazılı basında ne boyutta yer aldığı incelenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Kadına yönelik şiddet konu alan bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki ulusal yazılı basın oluşturmaktadır. Sözcü, Sabah, Hürriyet, Posta, Türkiye, Milliyet, Yeni Şafak, Güneş, Akşam, Star, Takvim, Foto Maç, Fanatik, Korkusuz, Yeni Akit, Yeni Asır, Cumhuriyet, Yeni Birlik, Aydınlık, Doğru Haber, Karar gazetelerinden tirajı en yüksek 3 gazete olan Sözcü, Sabah ve Hürriyet gazetelerinin 7, 8 ve 9 Mart 2019 tarihli baskıları tercih edilerek makalenin örnekleme oluşturulmuştur.

3.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Çalışmanın amacı, toplumu etkileme ve yönlendirmede etkili olan gazetelerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı kadına uygulanan şiddetin yazılı basına yansımalarının araştırılmasıdır. Toplamda 9 gazete incelenmiş olup, bu incelemede şu sorulara cevap aranmıştır;

1. İncelenen gazetelerde biçimsel özellikler, tema ve konular nelerdir?
2. İncelenen gazetelerde kadına yönelik şiddet hangi kavramlarla çerçevelenmiştir?
3. İncelenen gazeteler, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı / kadına yönelik şiddet içeren nitelikler içeriyor mu?
Bu çalışmanın önemi ise; daha önce kadınlar günü ile ilgili bir çalışmanın yapılmamış olması nedeniyle ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin şiddet boyutunun yazılı basında analiz edilmesi bakımından önem arz etmektedir.

3.4. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada, incelenecek haber sayısı, şiddet türü, haberlerin yer aldığı sayfa sayılarının tespit edilmesi amacıyla 7, 8 ve 9 Mart 2019 tarihleri arasında kadına yönelik şiddet ile ilgili çıkan haberlerin sosyal bilimlerde nicel araştırma yöntemlerinden olan içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Yapılan araştırmada tirajı en yüksek 3 gazete olan Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazetesi incelenmiştir.

Bu bağlamda Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazetelerinin 3 günlük toplamda 9 adet gazete incelenerek, bu gazetelerde kadına yönelik şiddet olayları tespit edilmiştir.

3.4.1. İçerik Analizi Yöntemi

İçerik analizi yöntemi 1900'lü yılların başlarında ortaya çıkmakla birlikte gazetecilik, edebiyat, tarih, siyaset bilimi ve benzeri birçok alanda kullanılmıştır. İçerik analizi ilk olarak 1910 yılında Max Weber'in önerisi ile gazeteleri incelemek amacıyla kullanılmıştır (Neuman, 2006, s. 466). Bu bağlamda iletişim araştırmalarındaki ilk çalışmalar içerik analizi yöntemiyle yapılmıştır (Yıldırım, 2015, s. 107). İçerik analizi yöntemine dair çeşitli tanımlamalar yapılmakla birlikte sistematik olarak içerik analizinin kurallarını belirleyen Berelson olmuştur. Berelson içerik analizini; iletişim içeriğinin nesnel, sistematik ve nicel yollardan betimlenmesi olarak tanımlamıştır (Bilgin, 2014, s. 4). Berelson'un ardından Holtsi ve Krippendorff, içerik analizi yöntemini detaylı olarak geliştirmiştir. Krippendorff (1980, s. 69) içerik analizi tanımını gözlemlenebilen iletişim içeriğine çıkarımlar yapabilmek için geçerli ve tekrarlanabilir bir yöntem olduğunu aktarmıştır. Krippendorff (1989, s.403) çoğu sosyal araştırma tekniği uyarıları ve tepkileri gözlemek, ortaya çıkan davranışları tanımlamak, bireysel özellikleri farklılaştırmak, sosyal koşulları ölçmek ve bunlarla ilgili hipotezleri test etmekle ilgiliyken, içerik analizi hemen gözlemlenebilir fiziksel iletişim araçlarının dışına çıkar ve iletişimin öncülerini, korelasyonlarını veya sonuçlarını izlemek için sembolik nitelikleri böylece gözlemlenmemiş veri bağlamını analiz edilebilir hale getirmektedir. Krippendorff aynı zamanda içerik analizi yönteminin iletişim disiplini içerisinde sistemleştirilmiş bir yöntem olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda içerik analizi yönteminde içeriğin kavramsallaştırılması ve analizi için üç farklı yaklaşım kategorize etmiştir. Buna göre ilk yaklaşım; metinlerin özünü hedef alırken ikinci yaklaşımda metnin kaynağının bir özelliğini hedef almakta ve üçüncü yaklaşım ise metnin bağlamsal özelliklerini ele almaya ve niteliğini ortaya çıkarmaya yönelik yaklaşımlar aktarmaktadır (Krippendorff, 2013, s. 25-26; akt. Yıldırım, 2015, s. 119).

Fiske'ye (2003, s. 176) göre; içerik analizi yöntemi nesnel, ölçülebilir ve doğrulanabilir bir yöntem olduğu için sosyal bilim alanlarında sıkça kullanılmaktadır. Bu bağlamda içerik analizi bilimsel bir nesnellik iddiasında olduğu için kullanıldığı alanlarda bütün iletiyi, ileti sistemini ya da uygun şekilde oluşturulmuş örnekleme ele almalı, içerik analizi seçici olmamalıdır (Fiske, 2003, s. 177).

İçerik analizi yöntemi metinlerin yoğunluğunu ve sıklık durumunu ele almaktadır (Gökçe, 2006, s. 28). Neuman'a (2006, s. 468) göre içerik analizi yönteminde; metinlerin büyük hacminden kaynaklanan sorunların çözümünde, bir konunun belirli bir mesafeden incelenmesi gerektiğinde ve metin içinde fark edilmesi zor olan mesajları ortaya çıkarma gibi bu üç tür sorunu çözmekte yararlı olmaktadır.

İçerik analizi yöntemi genellikle kayıt altına alınan içeriklere hitap eden bir yöntem olarak ifade edilirken (Yıldırım, 2015, s. 125) resmetme, sahiplik politikaları, gerçek dünya ile karşılaştırma, medya etkisi araştırmalarına destek ve temsil boyutu içerecek analizinin kullanım amaçları oluşturmaktadır (Gunter, 2002, s. 220; akt. Geray, 2014, s.137 – 138).

İçerik analizi çalışma kapsamında araştırma sorularını cevaplamaya, bulmaya yardımcı olan ve verileri nicel bir şekilde ortaya koyması sebebiyle tercih edilmiştir.

4. Bulgular ve Yorum

Yapılan analizler neticesinde incelenen Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazetelerinde kadına yönelik şiddet ile ilgili olarak toplamda 14 haber yapılmıştır. Kadına yönelik şiddet terimleri önceden belirlenmiş olup bu terimlerin haberlerde kaç kez geçtiği analiz edilmiştir. Bu terimler; hakaret, kadın, ölüm, saldırganlık, şiddet, tartışma, tehdit ve yaralama olarak belirlenmiştir. Gazetelerin sıralaması alfabetik sıraya göre yapılmıştır.

Tablo 1: Kadına Şiddet ile İlgili Gazetelerde Yapılan Haberlerin Dağılımı

TARİH	HÜRRİYET		SABAH		SÖZCÜ	
	Sayı	Oran	Sayı	Oran	Sayı	Oran
7 Mart 2019	1	%25	1	%33,33	2	%28,57
8 Mart 2019	2	%50	1	%33,33	1	%14,28
9 Mart 2019	1	%25	1	%33,33	4	%57,14
Toplam:	4	%100	3	%100	7	%100

7 Mart tarihinde Hürriyet ve Sabah gazetelerinde 1'er haber yer alırken Sözcü gazetesinde ise 2 haber yer almıştır. 8 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde 2, Sabah ve Sözcü gazetelerinde ise 1'er haber yayınlanmıştır. 9 Mart tarihli Hürriyet ve Sabah gazetesinde 1'er habere yer verirken, Sözcü gazetesinde 4 haber yer almıştır. İncelenen gazetelerde kadına yönelik şiddet olaylarını en fazla ele alan gazetenin 7 haber ile Sözcü gazetesi olduğu tespit edilmiştir. Kadına karşı şiddet konusunda en az haber yapan gazetenin ise 3 haber ile Sabah gazetesi olduğu bulgular arasında yer almıştır.

4.1. Haberlerde Geçen Kelime Sıklığı

Aşağıdaki Tablo 2'de, 3 günlük toplamda 14 gazetede yer alan kadına şiddet haberlerinde kullanılan kelimelerin sıklığı incelenmiştir. Gazetelerde yer alan haberlerde geçen kelimelerin sıklığını belirlemek amacıyla 8 ana faktör kelime belirlenmiştir. Bu kelimeler hakaret, kadın, ölüm, saldırganlık, şiddet, tartışma, tehdit ve yaralama olarak belirlenmiş olup alfabetik sıralamaya göre analiz edilmiştir.

Tablo 2: Gazetelerde Yer Alan Haberlerde Geçen Kelime Sıklığı

	HÜRRİYET		SABAH		SÖZCÜ	
	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)
Hakaret	2	%5,5	4	%19,04	1	% 3,03
Kadın	10	%27,7	6	%28,5	8	%24,2
Ölüm	6	%16,6	3	%14,2	10	%30,3
Saldırganlık	4	%11,1	-	-	-	-
Şiddet	4	%11,1	1	%4,7	2	%6,06
Tartışma	4	%11,1	2	%9,5	6	%18,1
Tehdit	2	%5,5	4	%19,04	1	%3,03
Yaralama	4	%11,1	1	%4,7	5	%15,1
Toplam	36	100	21	100	33	100

Yukarıdaki tabloda 'Hakaret' kelimesini %19,04 en yüksek oranla Sabah gazetesi kullanırken Hürriyet gazetesi %5,5 oranında Sözcü gazetesi ise %3,03 oranında en az kullanan gazete olmuştur. 'Kadın' kelimesini %28,5 en yüksek oranla Sabah gazetesi kullanırken, %24,2 en düşük oranla Sözcü gazetesi kullanmıştır. Hürriyet gazetesi ise %27,7 oranla kadın kelimesini kullanmıştır. 'Ölüm' kelimesini %30,3 en yüksek oranla Sözcü gazetesi kullanırken, %14,2 en düşük oranla Sabah gazetesi kullanmıştır. Hürriyet gazetesi ise %16,6 oranda ölüm kelimesini kullanmıştır. 'Saldırganlık' kelimesini %11,1 oranda sadece Hürriyet gazetesi kullanmıştır. Sabah ve Sözcü gazetesi ilgili haberlerinde saldırganlık kelimesini kullanmamıştır. 'Şiddet' kelimesini %11,1 en yüksek oranda Hürriyet gazetesi kullanırken, %4,7 en düşük oranda Sabah gazetesi kullanmış olup Sözcü gazetesi ise %6,06 oranında kullanmıştır. 'Tartışma' kelimesini %18,1 en yüksek oranda Sözcü gazetesi kullanırken, %9,5 en düşük oranda Sabah gazetesi kullanmıştır. Hürriyet gazetesi ise %11,1 oranda tartışma kelimesini kullanmıştır. 'Tehdit' kelimesini %19,04 en yüksek oranda Sabah gazetesi kullanırken %3,03 en düşük oranda Sözcü gazetesi

kullanmış olup Hürriyet gazetesi ise %5,5 oranında bu kelimeyi kullanmıştır. ‘Yaralama’ kelimesini %15,1 en yüksek oranda Sözcü gazetesi kullanırken %4,7 en düşük oranda Sabah gazetesi kullanmıştır. Hürriyet gazetesi ise yaralama kelimesini %11,1 oranında kullanmıştır.

4.2. Haberlerde Yer Alan Şiddet Türleri

Aşağıdaki Tablo 3’de kadına yönelik 4 farklı kategoride şiddet türleri belirlenmiştir. Gazetelerdeki haberlerde yer alan şiddet türleri analiz edilerek aşağıdaki sonuçlara varılmıştır. Tabloda sayılar ile belirtilen kutucuklarda haberin olduğu, ‘-’ (negatif) ile belirtilen kutucuklarda ise herhangi bir haber yapılmadığı ifade edilmiştir.

Tablo 3: 7 - 9 Mart 2019 Tarihleri Arasındaki Gazetelerde Yer Alan Haberlerdeki Şiddet Türleri

Gazeteler	Tarih	7 Mart 2019		8 Mart 2019		9 Mart 2019		Toplam	
		Şiddet Türleri	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)	Frekans
Hürriyet	Fiziksel Şiddet	1	%25	2	%50	1	%16,7	4	%100
	Psikolojik Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ekonomik Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cinsel Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
Sabah	Fiziksel Şiddet	1	%25	1	%25	1	%16,7	3	%100
	Psikolojik Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ekonomik Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cinsel Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
Sözcü	Fiziksel Şiddet	2	%50	1	%25	3	%50	6	%85,71
	Psikolojik Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ekonomik Şiddet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cinsel Şiddet	-	-	-	-	1	%16,7	1	%14,29
Toplam		4	100	4	100	6	100	14	100

Tablo 3’te Hürriyet ve Sabah gazetesi, 7 Mart tarihinde kadına yönelik şiddet konusunda 1’er haber yayınlarken bu haberlerde uygulanan şiddet türü ise fiziksel şiddet kategorisinde yer almıştır. 7 Mart tarihli Sözcü gazetesi ise kadına yönelik şiddet ile ilgili 2 haber yayınlarken bu haberlerin tamamı fiziksel şiddet grubunda yer almaktadır. 8 Mart 2019 tarihli Hürriyet gazetesi konu ile ilgili 2 haber yayınlamış olup bu haberlerin tamamı yine fiziksel şiddet kategorisinde yer almıştır. Yine bu tarihli Sabah ve Sözcü gazeteleri de konu ile ilgili 1’er haber yayınlarken bu haberler de fiziksel şiddet kategorisinde yer almıştır. 9 Mart tarihli Hürriyet ve Sabah gazetesi kadına yönelik şiddet ile ilgili 1’er haber yayınlarken bu haberler fiziksel şiddet kategorisinde yer almıştır. Bu tarihli Sözcü gazetesi ise 4 haber yayınlarken bu haberlerin 3’ü fiziksel şiddet kategorisinde yer alırken 1 haber ise cinsel şiddet kategorisinde yer almıştır.

Tablodan çıkarılacak sonuca bakacak olursak belirtilen günlerde incelenen gazetelerde toplamda 14 haber yapılmış olup bu haberlerin 13’ünde kadına yönelik fiziksel şiddet, 1’inde ise cinsel şiddet uygulandığı görülmüştür. Haberlerin detaylarına bakıldığında kadınlara fiziksel şiddet uygulamadan önce kadınların diğer şiddet türlerine maruz bırakıldığı en sonunda ise fiziksel şiddet uygulandığı bulgular arasında yer almaktadır.

4.3. Haberlerin Bulunduğu Sayfalar ve Haber Sayıları

Kadına yönelik şiddet haberlerinin, gazetelerde kaç haberle yayımlandığı ve bu haberlerin hangi sayfalarda yer aldığı tespit edilerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 4: Gazetelerde Yer Alan Haber ve Sayfa Sayıları

Gazeteler	Tarih	Haber Sayısı	Haberin Yer Aldığı Sayfa
Hürriyet	7.03.2019	1	12. Sayfa
	8.03.2019	2	2. ve 3. Sayfa
	9.03.2019	1	3. Sayfa
Sabah	7.03.2019	1	11. sayfa
	8.03.2019	1	2. sayfa
	9.03.2019	1	5. sayfa
Sözcü	7.03.2019	2	3. sayfa
	8.03.2019	1	2. sayfa
	9.03.2019	4	3. ve 18. sayfa

Gazete sayfalarında haber dağılımları yapılırken cinayet haberleri daha önceleri sadece üçüncü sayfada yer alırdı. Cinayet haberlerinde kişiler ünlü kişiler ya da cinayet büyük bir yankı ile meydana gelmişse bu haberler gazetelerin ilk sayfalarında da yer bulurdu. Bu durum zamanla cinayet haberlerinin farklı sayfalarda yer almasına neden olmuştur. Belirtilen tarih aralığında incelenen gazetelerde 3. sayfa dışında diğer sayfalarda da cinayet ve kadına şiddet olayları yer almıştır. Bu bağlamda Hürriyet gazetesinde 7 Mart tarihinde yer alan kadına yönelik şiddet haberi gazetenin 12. sayfasında yer almıştır. Aynı tarihli Sabah gazetesi ise kadına yönelik şiddet haberini 11. sayfadan vermiştir. Bu tarihli Sözcü gazetesi ise kadına karşı şiddet haberini 3. sayfada yayınlamıştır. 8 Mart 2019 tarihli Hürriyet gazetesi konu ile ilgili 2 haber yayınlarken bu haberin ilkinin 2. sayfada ikincisini ise 3. sayfada yayınlamıştır. Bu tarihli Sabah ve Sözcü gazeteleri ise kadına yönelik şiddet ile ilgili haberleri 2. sayfada yayınlamıştır. 9 Mart 2019 tarihli Hürriyet gazetesi kadına yönelik şiddet ile ilgili bir haber yayınlarken bu haberi de 3. sayfada vermiştir. Bu tarihli Sabah gazetesi konu ile ilgili yaptığı bir haberi gazetenin 5. sayfasında yayınlamıştır. 9 Mart 2019 tarihli Sözcü gazetesi ise toplamda 4 haber yayınlarken bu haberleri gazetenin 3. ve 18. sayfalarında okuyucuya sunmuştur.

Tablo 4'te de belirtildiği gibi cinayet haberleri ya da kadına yönelik şiddet haberleri gazetelerin sadece 3. sayfalarında yayınlanmamaktadır. Cinayet ve şiddet haberleri gazete sayfalarına dağıtılarak hemen hemen bütün sayfalarda yer alabilmektedir.

4.4. Kadına Şiddet Uygulayan Kişinin Cinsiyeti ve Yakınlığı

Dünyada ve ülkemizde kadına yönelik şiddetin boyutu gün geçtikçe artmaktadır. Kadına uygulanan şiddet türü farklılık göstermek ile birlikte bu şiddetleri uygulayan kişiler genellikle kadının evli olduğu eşi, sevgilisi, boşanmış olduğu eşi, çocuğu ve akrabası yani yakınları olmaktadır. Bu bağlamda yapılan araştırma neticesinde kadına şiddet uygulayan kişinin yakınlığı tespit edilmiş olup veriler şu şekilde ortaya konulmuştur; 14 haberin 4'ünde (%28,57) kadına şiddet uygulayan kişinin kadının tanımadığı kişi olarak ilk sırada kayıtlara geçmiştir. Kadına şiddet uygulayan yakınlık sıralamasında ikinci sırayı ise 3'er haberle kadının sevgilisi (%21,42) ve diğer (%21,42) kişiler olmuştur. Üçüncü sırada ise 2 haberle kadına şiddet uygulayan kadının evladı (%14,28) olarak aktarılmıştır. Dördüncü sırada ise 1'er haberle kadının evli olduğu eşi (%7,14) ve kadının boşandığı eşi (%7,14) tarafından şiddet uygulanmıştır.

Hürriyet Gazetesi**Tablo 5:** Hürriyet Gazetesindeki Haberlerde Şiddeti Uygulayan Kişinin Cinsiyeti ve Yakınlığı

Tarih	Şiddeti Uygulayan Cinsiyet	Şiddeti Uygulayanın Yakınlık Derecesi
7.03.2019	Erkek	Tanınmayan Kişi
8.03.2019	Erkek - Erkek	Sevgili - Evli Olduğu Eş
9.03.2019	Erkek	Diğer

7 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde 1 haber yapılarak kadına yönelik şiddeti uygulayan kişi, kadının tanımadığı biri olarak aktarılmıştır. 8 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde 2 haber yapılarak bu haberlerde kadınlara şiddeti uygulayan kişilerin cinsiyeti erkek olarak belirtilerek bu kişilerin kadının sevgilisi ve evli bulunduğu kişiler olarak aktarılmıştır. 9 Mart 2019 tarihli Hürriyet gazetesinde kadına şiddeti uygulayan kişinin cinsiyeti erkek olup, kadının boşanmış olduğu eşi ve kızının babası olarak ifade edilmiştir.

Sabah Gazetesi**Tablo 6:** Sabah Gazetesindeki Haberlerde Şiddeti Uygulayan Kişinin Cinsiyeti ve Yakınlığı

Tarih	Şiddeti Uygulayan Cinsiyet	Şiddeti Uygulayanın Yakınlık Derecesi
7.03.2019	Erkek	Evlat
8.03.2019	Erkek	Sevgili
9.03.2019	Erkek	Boşanmış Olduğu Eş

7 Mart tarihli Sabah gazetesinde yer alan haberde kadına şiddeti uygulayan kişi annesi ile tartıştığı oğlu olarak ifade edilmiştir. 8 Mart tarihli Sabah gazetesinde yer alan haberde kadına şiddeti uygulayan kişi, kadının sevgili olduğu kişi olarak ifade edilmiştir. 9 Mart 2019 tarihli Sabah gazetesinde yer alan haberde kadına şiddeti uygulayan kişi kadının boşanmış olduğu eş olarak aktarılmıştır. 10 Mart 2019 tarihli Sabah gazetesinde konu ile ilgili haber yayınlamamıştır.

Sözcü Gazetesi**Tablo 7:** Sözcü Gazetesindeki Haberlerde Şiddeti Uygulayan Kişinin Cinsiyeti ve Yakınlığı

Tarih	Şiddeti Uygulayan Cinsiyet	Şiddeti Uygulayanın Yakınlık Derecesi
7.03.2019	Erkek - Erkek	Evlat - Tanınmayan Kişi
8.03.2019	Erkek	Sevgili
9.03.2019	Erkek - Erkek - Erkek - Erkek	Tanınmayan Kişi - Diğer - Diğer - Tanınmayan Kişi

7 Mart tarihli Sözcü gazetesi kadına yönelik şiddeti uygulayan kişiler erkek olarak belirtilmiş olup haberin ilkinde şiddeti uygulayan kişi kadının oğlu olurken ikinci haberdeki kişinin yakınlığı tanınmayan biri olarak aktarılmıştır. 8 Mart tarihli Sözcü gazetesinde yer alan haberlerde kadına şiddeti uygulayan kişinin cinsiyetinin erkek olduğu ve kadının sevgilisi olduğu kişi olarak ifade edilmiştir. 9 Mart tarihli Sözcü gazetesi 4 haber yayınlayarak bu haberlerin tamamında kadına şiddeti uygulayanın cinsiyetinin erkek olduğu belirtilmiş olup, ilk haberde kadına şiddeti uygulayan kişi kadının tanımadığı biri olarak kayıtlara geçerken ikinci haberde ise kadının boşanmış olduğu eşi ve kızının babası olarak verilmiştir. Üçüncü haberde ise kadının damadı ve kadının evli olduğu eşi olarak ifade edilirken dördüncü haberde kadına şiddeti uygulayan kişi kadının tanımadığı biri olarak aktarılmıştır.

4.5. Haberlerin Sayfa Konumları

Kadına yönelik şiddet haberleri incelendiğinde; haberler sayfaların farklı bölgelerinde yer aldığı gözlemlenmiştir. Gazete üç eşit sütun ve satıra ayrılarak, haberlerin konumları incelenmiştir. Bu bağlamda elde edilen sonuçlar aşağıdaki tabloda ifade edilmiştir.

Tablo 8: Kadına Şiddet Haberlerinin Gazete Sayfasındaki Yerleşkesi

Sayfadaki Konum	Hürriyet		Sabah		Sözcü		Toplam	
	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)	Frekans	Oran (%)
Sol Üst	1	%25	-	-	-	-	1	%7,14
Sol Orta	-	-	1	%33,3	2	%28,5	3	%21,4
Sol Alt	1	%25	1	%33,3	-	-	2	%14,2
Orta Üst	1	%25	-	-	2	%28,5	3	%21,4
Orta	-	-	-	-	1	%14,2	1	%7,14
Orta Alt	-	-	-	-	1	%14,2	1	%7,14
Sağ Üst	-	-	-	-	-	-	-	-
Sağ Orta	-	-	-	-	-	-	-	-
Sağ Alt	1	%25	1	%33,3	1	%14,2	3	%21,4
Toplam	4	%100	3	%100	7	%100	14	%100

Hürriyet Gazetesi

7 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde yer alan “Şıngıralı saldırgan tutuklandı” başlıklı haber gazete sayfasının sağ alt köşesinde yayınlanmıştır. 8 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde yer alan “4,5 ay sonra karşı karşıya” başlıklı haber gazete sayfasının orta üst kısmında yer alırken “Bu öldürmeye teşebbüs” isimli haber ise gazetede sol alt kısımda yer almıştır. 9 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde yer alan “Karısını ve kızını kıskançlıktan bıçakladı” başlık haber gazete sayfasının sol üst köşesinde yer almıştır.

Sabah Gazetesi

7 Mart tarihli Sabah gazetesinde ise “Tartıştığı annesini sopayla öldürdü” isimli haber gazetenin sol orta kısımda yer almıştır. 8 Mart tarihli Sabah gazetesinde yer alan “Duruşmada karşı karşıya” başlık habere ise sağ alt köşede yer verilmiştir. 9 Mart tarihli Sabah gazetesinde yer alan “Şiddet mağduru kadına 8 Mart’ta mutlu haber” isimli habere ise gazetenin sol alt köşesinde yer verilmiştir.

Sözcü Gazetesi

7 Mart tarihli Sözcü gazetesinde “Annesini kız arkadaşını sevmiyor diye öldürdü” başlıklı haber gazete sayfasının orta üst bölümünde yer alırken “Teklifini reddedince şıngırayla zehirledi” başlıklı haber ise gazetenin orta alt kısımda yayınlanmıştır. 8 Mart tarihli Sözcü gazetesinde yer alan “Beni dinlenip dinlenip dövdü” başlıklı haberde gazete sayfasının sol ortada yer almıştır. 9 Mart tarihli Sözcü gazetesinde yer alan “Kadınlar gününde bile kadına şiddet durmadı” başlıklı haber orta üstte, “Kıskançlık krizine girdi, karısını ve kızını bıçakladı” başlıklı haber sol ortada, “Kayınvalidesini öldürüp karısını bıçakladı” adlı haber ortada ve “Tacizciyi linçten polis kurtardı” başlıklı haber ise gazete sayfasının sağ alt köşesinde yayınlanmıştır. 10 Mart 2019 tarihli Sözcü gazeteleri konu ile ilgili haber yayınlamamıştır.

Tablo 8’in analiz sonucuna bakacak olursak; gazete sayfasının sol orta, orta üst ve sağ alt bölümlerinde 3 (%21,4)’er haber yer almıştır. Gazetelerin sol alt bölümünde ise 2 (%14,2) haber yayınlanmıştır. Gazetelerin sol üst, orta, orta alt bölümlerinde ise 1(%7,14)’er haber yayınlanmıştır. Gazetelerin sağ üst ve sağ orta kısımlarında

ise herhangi bir habere rastlanmamıştır. Bu sonuç bağlamında yapılan araştırmaya göre kadına yönelik şiddet en fazla gazete sayfalarının sol orta, orta üst ve sağ alt bölümlerinde yer alırken en az ise sağ üst ve sağ orta kısımlarında yer almıştır.

4.6. Haberlerdeki Şiddet Görenin ve Şiddet Uygulayanın Yaş Durumu

Hürriyet Gazetesi

Tablo 9: Hürriyet Gazetesinin Haberlerinde Şiddet Gören ve Şiddet Uygulayan Kişinin Yaş Durumu

Tarih	Haberin Başlığı	Şiddet Gören Kadının Yaşı	Şiddet Uygulayan Kişinin Yaşı
7.03.2019	Şırıngalı saldırgan tutuklandı	28	29
8.03.2019	4,5 ay sonra karşı karşıya	-	-
	Bu öldürmeye teşebbüs	24	-
9.03.2019	Karısını ve kızını kıskançlıktan bıçakladı	34	35
Yaş Ortalaması		$\bar{x} = 28$	$\bar{x} = 32$

7 Mart tarihli gazetede yer alan 'Şırıngalı saldırgan tutuklandı' başlıklı haberde şiddete maruz kalan kadının yaşı 28 olarak aktarılırken, kadına şiddet uygulayan kişinin yaşı 29 olarak aktarılmıştır. 8 Mart tarihinde yayınlanan gazetede yer alan '4,5 ay sonra karşı karşıya' başlıklı haberde kişilerin yaşı belirtilmezken 'Bu öldürmeye teşebbüs' başlıklı haberde ise şiddet gören kadının yaşı 24 olarak aktarılırken kadına şiddet uygulayan kişinin yaşı ifade edilmemiştir. 9 Mart tarihli 'Karısını ve kızını kıskançlıktan bıçakladı' başlıklı haberde şiddet gören kadının yaşı 34 olarak aktarılırken kadına şiddet gösteren kişinin yaşı ise 35 olarak belirlenmiştir.

Sabah Gazetesi

Tablo 10: Sabah Gazetesinin Haberlerinde Şiddet Gören ve Şiddet Uygulayan Kişinin Yaş Durumu

Tarih	Haberin Başlığı	Şiddet Gören Kadının Yaşı	Şiddet Uygulayan Kişinin Yaşı
7.03.2019	Tartıştığı annesini sopayla öldürdü	45	16
8.03.2019	Duruşmada karşı karşıya	-	-
9.03.2019	Şiddet mağduru kadına 8 Mart'ta mutlu haber	47	71
Yaş Ortalaması		$\bar{x} = 46$	$\bar{x} = 43$

7 Mart tarihli 'Tartıştığı annesini sopayla öldürdü' başlıklı haberde şiddete maruz kalan yaşı 45, kadına şiddet uygulayan kişinin yaşı 16 olurken 'Şiddet mağduru kadına 8 Mart'ta mutlu haber' başlıklı haberde şiddet gören kadının yaşı 47 iken kadına şiddet uygulayan kişinin yaşı ise 71 olarak ifade edilmiştir.

Sözcü Gazetesi**Tablo 11:** Sözcü Gazetesinin Haberlerinde Şiddet Gören ve Şiddet Uygulayan Kişinin Yaş Durumu

Tarih	Haberin Başlığı	Şiddet Gören Kadının Yaşı	Şiddet Uygulayan Kişinin Yaşı
7.03.2019	Annesini kız arkadaşını sevmiyor diye öldürdü	45	16
	Teklifini reddedince şırınga ile zehirledi	28	29
8.03.2019	Beni dinlenip dinlenip dövdü	-	-
9.03.2019	Kadınlar gününde bile kadına şiddet durmadı	-	-
	Kıskançlık krizine girdi, karısını ve kızını bıçakladı	34	35
	Kayınvalidesini öldürüp karısını bıçakladı	33 ve 56	33
	Tacizciyi linçten polis kurtardı	19	-
Yaş Ortalaması		$\bar{x} = 35$	$\bar{x} = 28$

'Beni dinlenip dinlenip dövdü' haberi, 'Kadınlar gününde bile kadına şiddet durmadı' başlıklı haberlerde şiddet gören kadının yaşı ile kadına şiddet gösteren kişilerin yaşları belirtilmemiştir. Bu haberlerle birlikte 'Tacizciyi linçten polis kurtardı' başlıklı haberde şiddet gören kadının yaşı 19 olarak kayıtlara geçerken yukarıdaki haberlerde kadına şiddet uygulayan kişilerin yaş durumları belirtilmemiştir. 'Annesini kız arkadaşını sevmiyor diye öldürdü' haberde şiddet gören kadının yaşı 45 olarak ifade edilirken annesine şiddet uygulayan kişinin yaşı ise 16 olarak aktarılmıştır. 'Teklifini reddince şırınga ile zehirledi' haberinde şiddet gören kadının yaşı 28, kadına şiddet uygulayan kişinin yaşı 29 olarak aktarılmıştır. 'Kıskançlık krizine girdi, karısını ve kızını bıçakladı' haberde ise şiddet gören kadının yaşı 34, kadına şiddet uygulayan kişinin yaşı ise 35 olarak ifade edilmiştir. 'Kayınvalidesini öldürüp karısını bıçakladı' haberde şiddet gören kadınların yaşları 33 ve 56 olarak kayıtlara geçerken kadınlara şiddet uygulayan kişinin yaşı ise 33 olarak aktarılmıştır.

Tablo 9, 10, 11'de gösterildiği gibi belirtilen tarih aralığında ilgili gazetelerin haberlerinde yer alan şiddet gören kadının ve kadına şiddeti uygulayan kişinin yaş durumu belirtilmiştir. Bu tablolara istinaden Hürriyet gazetesinde şiddet gören kadının yaş ortalaması 28 olurken, bu durum Sabah gazetesinde 46, Sözcü gazetesinde ise 35 olarak belirlenmiştir. Kadına yönelik şiddeti uygulayan kişinin yaş ortalaması Hürriyet gazetesinde 32, Sabah gazetesinde 43 ve Sözcü gazetesinde ise 28 olarak aktarılmıştır. Bu bağlamda ilgili gazetelerinde kadına yönelik şiddet haberlerinde şiddete maruz bırakılan en genç kişiler 28 yaş ortalaması ile Hürriyet gazetesi haberlerinde yer alırken şiddete maruz bırakılan en yaşlı kadın ortalaması ise 46 yaş ortalaması ile Sabah gazetesinde ortaya konulmuştur. Kadına şiddet uygulayan kişilerin yaş ortalamasına bakıldığında ise en genç yaş ortalaması 28 yaş ortalaması ile Sözcü gazetesinde yer alırken, kadına yönelik şiddet uygulayan en yaşlı yaş ortalaması ise 43 yaş ortalaması ile Sabah gazetesi olduğu ifade edilmiştir.

4.7. Haberlerin Meydana Geldiği Şehirler

Aşağıdaki Tablo 12'de kadına yönelik şiddetin hangi illerde meydana geldiği ortaya konulmuştur:

Tablo 12: Kadına Yönelik Şiddetin Uygulandığı Şehirler

TARİH	GAZETELER		
	HÜRRİYET	SABAH	SÖZCÜ
7 Mart 2019	Adana	İstanbul	İstanbul - Adana

8 Mart 2019	İstanbul-Eskişehir	İstanbul	İstanbul
9 Mart 2019	Adana	Bursa	İstanbul-Adana-Trabzon-Giresun
Toplam:	4	3	7

İncelenen gazetelerde kadına yönelik şiddet ile ilgili elde edilen 14 haberin 6'sı İstanbul ilinde, 4'ü Adana ilinde, Eskişehir, Bursa, Trabzon ve Giresun şehirlerinde ise 1'er vaka olduğu tespit edilmiştir. Ortaya çıkan bu tablodan da anlaşılacağı üzere İstanbul ilinin bir metropol şehir olması ve diğer illere oranla nüfusunun fazla olması olayların bu ilde daha fazla gerçekleştiğini ortaya koymuştur.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ataerkil toplumlarda, kadının rolü erkeğe göre geri planda kalmaktadır. Bu durumda patriarkal yapı gereği kadın toplumda sesini çıkardığı vakit geriye itilmektedir. Kadınlara uygulanan bu davranış, gerek fiziksel şiddetle gerek psikolojik şiddetle gerekse ekonomik şiddetle yapılmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde kadının toplumda var olmasına karşın yapılan muamele aynı yönde gelişmiştir. Son yüzyılda ülkelerin gelişmişlik seviyeleri arttıkça kadının toplumda konumlandırılışı gündün güne değişim göstermektedir. Kadının toplumda aktif bir şekilde yer alması modernleşme altında ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin artmasının nedenlerinden biri haline gelmektedir. Kadına şiddet, yapılan arkeolojik araştırmalar neticesinde insanlığın var olduğu zamandan günümüze paralel bir süreç içerisinde gelişim göstermektedir. Arkeolojik kazılar sonucunda bulunan kadın iskeletlerindeki kırık oranı erkek iskeletlerine oranla iki kat daha fazla görülmektedir. Kadın toplumda var olmaya başladıktan sonra farklı sorunlarda beraberinde ortaya çıkmıştır. Bu durumu birçok sektörde görmekle birlikte basın alanında da yaşandığına tanıklık etmekteyiz. Gelişen teknoloji ile birlikte basında çıkan haberleri dikkate aldığımızda kadına yönelik yapılan psikolojik (duygusal), cinsel, ekonomik ve fiziksel şiddet olaylarının birçoğu eril bir dil ile aktarılmaktadır. Kadın ötekileştirilip toplumsal cinsiyet ayrımcılığı yapılmaktadır. Bu durumun en büyük nedeni tiraj / reyting kaygısı olmaktadır. Reytingi ve tirajı arttırmak adına, okuyucuyu etkilemek amacıyla ilgi çekici, sansasyonel habercilik anlayışı tercih edilmektedir. Şiddet de bu habercilik anlayışlarından bir tanesidir. Yapılan araştırmalar neticesinde şiddet içeriğine sahip haberin daha çok reyting ve tiraj sağladığı yönündedir. Bu bağlamda taciz, tecavüz ve şiddet haberleri gündemde sürekli yer almaktadır.

Yapılan içerik analizi sonucunda 3 günlük toplam 9 ulusal gazetede kadına şiddetin herhangi özel bir gün tanımadığı saptanmıştır. Kadınlar günü öncesi ve sonrası günlerde toplam 14 haberde kadına yönelik şiddeti barındıran haberler yapılmıştır. Bu haberlerin bazılarında kadın darp edilerek yaralanmış ya da kadının ölümüne sebebiyet verecek şekilde işkence yapılmıştır. Kadına yönelik şiddet ile ilgili analiz edilen gazetelerde yer alan 14 haberin 13'ü fiziksel şiddet olurken 1 haberde ise cinsel şiddet uygulanmıştır. Uygulanan şiddet türlerinin tamamı fiziksel şiddet görünümünde yer almaktadır. İlgili haberlerde kadın fiziksel şiddet öncesinde diğer şiddet türlerine de maruz bırakılmaktadır. Kadın şiddet gördüğü kişi tarafından önce ya psikolojik şiddet ya da cinsel şiddet veya ekonomik şiddet uygulandıktan sonra en son ki aşamada fiziksel şiddet uygulanmıştır.

İncelenen haberlerde kadına şiddeti uygulayan kişilerin cinsiyetinin tamamını erkek olduğu belirlenmiştir. Kadına şiddet uygulayan bu kişilerin ise kadının evli olduğu eşi, boşanmış olduğu eşi, sevgilisi, oğlu ve tanımadığı kişiler olarak tespit edilmiştir. Bu tablodan da anlaşılacağı üzere kadına şiddet uygulayan kişilerin cinsiyeti erkek olarak kayıtlara geçmiştir. Cinayet, ölüm, taciz, tecavüz, darp gibi benzeri olayları gazeteler daha önce üçüncü sayfa haberi olarak vermekteydi. İncelenen gazetelerin bu genel yargının dışına çıkıp kadına yönelik şiddet, cinayet, darp haberlerini gazetenin '2. 3. 5. 11. 12. 18.' gibi sayfalarında yayınlamıştır. Bu bağlamda şiddet ve cinayet haberleri gazetelerin sadece 3. sayfalarında değil diğer sayfalarında da yer almaya başlanmıştır. İncelenen gazetelerde bu tarz haberlerin 3. sayfanın çıkmasının sebebinin gazetelerin diğer sayfalardaki boşlukları doldurmak olduğu yönündedir. Elde edilen veriler sonucunda, gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet ile ilgili en fazla şu terimler geçmiştir; hakaret (7), kadın (24), ölüm (19), saldırı (4), şiddet (7), tartışma (12), tehdit (7), ve yaralama (10) kez geçmiştir.

Kadına yönelik şiddet haberleri incelendiğinde haberlerin sayfaların farklı bölgelerde yayımlandığı tespit edilmiştir. Buna göre kadına yönelik şiddet haberleri gazete sayfasında en fazla sol orta, orta üst ve sağ alt kısımlarında %21,4 oranında yayımlandığı görülmüştür. En az haberlerin yayımlandığı bölüm ise sol üst, orta ve orta alt kısımları %7,14 oranında haberlerin yayımlandığı görülmüştür.

Belirtilen tarihler arasında incelenen gazetelerde şiddet gören kadın yaş ortalaması en düşük 28 yaş ortalaması ile Hürriyet gazetesinde tespit edilirken Sabah gazetesi ise en yüksek 46 yaş ortalamasına sahip gazete olmuştur. Sözcü gazetesinde ise şiddet gören kadın yaş ortalaması 35 olarak belirtilmiştir. Kadına yönelik şiddet uygulayan kişilerin yaş ortalaması en düşük 28 ile Sözcü gazetesi olurken en yüksek yaş ortalaması 43 ile Sabah gazetesi olmaktadır. Hürriyet gazetesinde ise kadına şiddet uygulayan kişilerin yaş ortalaması 32 olarak tespit edilmiştir. Kadına yönelik şiddet haberlerinin meydana geldiği şehirler incelendiğinde, şiddet olaylarının en fazla yaşandığı şehir 6 haber ile İstanbul olmaktadır. İstanbul ilini 4 haberle Adana takip etmiştir. İstanbul'da nüfus yoğunluğunun fazla olması ve bu ilin metropol bir şehir olması kadına yönelik şiddet olaylarının meydana gelmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Eskişehir, Bursa, Trabzon ve Giresun'da ise kadına şiddet ile ilgili 1'er vaka olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; kadını toplumda var etmeye çalıştıkça aslında kadın yok olmaktadır. Toplumsal cinsiyet ayrımcılığının yaşanmaması adına yapılan çalışmalarda kadın, sürekli metalaştırılmaktadır. Yayımlanan reklamlarda, dizilerde, programlarda kadının toplumsal önemine vurgu yapılmaktadır. Fakat kadının öneminden bahsederken de ticari bir amaç güdülmektedir. Kadına şiddet, kadın ölümleri günden güne, yıldan yıla artış göstererek devam etmektedir. Kadına fiziksel şiddetin uygulanması ile birlikte diğer şiddet türleri de ortaya çıkmaktadır. Şiddet, şiddeti doğurmaktadır. Kadına yönelik şiddet haberlerini medya sahipleri, eril bir anlatım sergileyerek verdikleri için şiddet gören kadınlar daha çok mağdur edilmektedir. Olaylarda, mağdur kişinin kadın olmasına rağmen aktarılan haberlerde erkek mağdurmuş gibi gösterilmektedir. Eril bir dil ile yayımlanan haber başlıklarından bazıları şöyledir; 9 Mart 2019 tarihli Sözcü gazetesinin bir başlığı şu şekilde; "Kıskançlık krizine girdi, karısını ve kızını bıçakladı". Atılan bu başlık şiddeti uygulayan kişinin haklı bir sebepten dolayı şiddeti uygulamaya hak kazandığını ifade eder yönde yer almaktadır. Hürriyet gazetesi, aynı tarihli aynı haberi şu şekilde aktarmıştır; "Karısını ve kızını kıskançlıktan bıçakladı". Bu durumu engellemek adına kadınlar ile ilgili haberleri, özellikle kadın medya çalışanları tarafından daha fazla gündeme taşınmalı ve kadın haberlerinde kullanılan eril dil anlayışı değiştirilmelidir. Sağlık bir toplum, sağlık vatandaşlar ve kadına yönelik şiddet olaylarının olmadığı bir ülke için toplumsal cinsiyet eşitsizliği ortadan kaldırılmalıdır. Kadınlara cinsiyet eşitliği değil sosyal eşitliği sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Adaçay, Funda Rana ve Gül Güney (2012). "Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet". (Uluslararası Katılımlı Kadına ve Çocuğa Karşı Şiddet Sempozyumu, 27 – 28 Nisan 2012), Bildiriler, Cilt I, Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları, Ankara 2012.
- Arıkoğlu- Ündücü, C. (2016). "Kadına Yönelik Şiddetin Tarihi". Alternatif Politika Toplumsal Cinsiyet Özel Sayısı 2.
- Avcı, F. ve İ.A. Güdekli. (2018). "Toplumsal Cinsiyet Ve Medya İlişkisi: Yazılı Basında Kadına Şiddet Ve Kadın Cinayetleri Haberleri Üzerine Bir Analiz". Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD), 4(2).
- Bilican Gökkaya, Veda (2018). *Toplumsal Cinsiyet Ve Aile İçinde Kadına Yönelik Şiddet*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Binark, Mutlu ve Mine Gencil Bek, (2010). *Eleştirel Medya Okuryazarlığı – Kurumsal Yaklaşımlar ve Uygulamalar*, İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR). "Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet". Erişim Adresi: <https://help.unhcr.org/turkey/tr/social-economic-and-civil-matters/sexual-and-gender-based-violence/> (Erişim tarihi: 04.04.2019).

- Çoklar, I. (2007). “Kadına Yönelik Cinsel Şiddetin Meşrulaştırılması Ve Tecavüze İlişkin Tutumlar”. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Psikoloji Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Dökmen, Zehra (2009). *Toplumsal Cinsiyet Sosyal Psikolojik Açıklamalar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Fiske, John (2003). *Introduction to Communication Studies (İletişim Çalışmalarına Giriş)*. (Çev. Süleyman İrvan) Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- İnceoğlu, Y., Power Point Sunusu. “Medya ve Nefret Suçları: Töre Namus Cinayetleri”. Erişim adresi: www.yasemininceoglu.com/documents/garajsunumson.ppt (Erişim tarihi: 25.03.2019).
- Jandarma - Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Projesi. “Fiziksel Şiddet”. Erişim adresi: https://vatandas.jandarma.gov.tr/KYSOP/proje_sitesi/AnaSayfa (Erişim tarihi: 02.04.2019).
- Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ). “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet”. Erişim adresi: <http://www.kadinininsanhaklari.org/savunuculuk/uluslararası-sozlesmeler-ve-mekanizmalar/cedaw/> (Erişim tarihi: 09.04.2019).
- Kolektif, (2017). *Kadına Yönelik Şiddet Kitapçığı*. Ankara: Ezgi Ofset ve Matbaacılık. Kadın Dayanışma Vakfı.
- Krantz Gunilla, Garcia-Moreno Claudia, “Kadınlara karşı şiddet”. *Epidemiyoloji ve Toplum Sağlığı Dergisi (Journal of Epidemiology and Community Health)*, 59,2005, s. 818 - 821. Erişim adresi: <https://jech.bmj.com/content/59/10/818> (Erişim tarihi: 28.03.2019).
- Krippendorff, K. (1980). “Validity in Content Analysis”. University of Pennsylvania Scholarly Commons.
- Krippendorff, K. (1989). “Content Analysis”. University of Pennsylvania Scholarly Commons.
- KSGM, (2009). “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet”. (Yazarlar: S. Üner, F. Kardam, H. Jansen, S. Tezcan, B. Ergöçmen, S. Türkyılmaz, İ. Yüksel, İ. Koç, E. Yiğit, Y. Coşkun). Elma Teknik Basım Matbaacılık, Ankara.
- Ökten, Ş. (2009). “Toplumsal Cinsiyet Ve İktidar: Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin Toplumsal Cinsiyet Düzeni”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2, 8.
- Özcan, A. (2012). “Toplumsal Cinsiyet Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rol Tutumlarına Etkisi”. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı (Halk Sağlığı Hemşireliği). Yayımlanmamış Doktora Tezi. Kayseri.
- Öztunç, M. (2017). “Kadına Yönelik Şiddetin Yerel Basında Temsili (Sakarya İli Örneği)”. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul.
- Öztürk, Emine (2017). *Türkiye’de Aile İçi Şiddet*, Ankara: Gece Kitaplığı.
- Resmi Gazete (Sayı: 28239). “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”. (20 Mart 2012). Erişim adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/03/20120320-16.htm> (Erişim tarihi: 26.03.2019).
- Saraç, S. (2013). “Toplumsal Cinsiyet”, s. 27 – 32. *Toplumsal Cinsiyet ve Yansımaları* (Editörler: L. Gültekin, G. Güneş, C. Ertung, A. Şimşek). Atılım Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Tahaoglu, Çiçek ve Akgül, Elif, (2018). *Toplumsal Cinsiyet Odaklı Habercilik El Kitabı*. IPS İletişim Vakfı - Yaylacık Matbaacılık, İstanbul.
- Tanrıöver Uğur, Hülya (2012). *Medyada Kadınların Temsil Biçimleri ve Kadın Hakları İhlalleri*, s. 151 – 168. (Derleyen: Sevdal Alankuş), *Kadın Odaklı Habercilik*, (Yazarlar: F. Kerestecioğlu, H. Gülbahar, E. Köker, H. Uğur Tanrıöver, N. Mater – İ. Çalışlar, B. Belge, B. Demir, S. Doğan). IPS İletişim Vakfı Yayınları: İstanbul.

- T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, (2006). *Töre ve Namus Cinayetleri İle Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan TBMM Araştırma Komisyonu Raporu*. Ankara: Can Ofset Matbaa.
- Tekeli, Esra, “Kadın Cinayetlerinin Haberleştirilmesi Bağlamında Medya Etiğini Yeniden Tartışmak: Haber Türk Gazetesi Örneği”. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 1, 2016.
- Tekin, Üzeyir (2011). *Şiddet*. Ankara: Orient Yayınları.
- Tozlu, Necmettin ve Adem Solak (2008). Medya ve Şiddet, s. 50 - 138. *Küresel Süreçte Medya ve Şiddet*. (Yazarlar: N. Tozlu, İ. Doğan, D. Ekiz, T. K. Wonder, E. Sarı). İstanbul: HEGEM Yayınları
- Türk Dil Kurumu web sitesi. “Cinsiyet”. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=C%C4%B0NS%C4%B0YET. (Erişim tarihi: 09.03.2019).
- Ünaldı, H., (2012). Kadına Yönelik Şiddette Medyanın Dili, s. 234 – 243. *Uluslararası Katılımlı Kadına ve Çocuğa Karşı Şiddet Sempozyumu Bildiri Kitabı*. (Yazarlar: D. Şenol, S. Yıldız, T. Kızmaz, H. Kala). Ankara: Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları (MÇD).
- World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü) web sitesi. “Cinsel Şiddet”. <http://www.euro.who.int/en/home> (04.04.2019).
- Yavuz, Ş., (2016). Kitle İletişim Çalışmaları Alanında Toplumsal Cinsiyet Çalışmalarının Gelişimi; Temel Yaklaşımlar ve Çalışmalar Üzerinden Bir Çerçeve Çizme Çabası, s. 17 – 40. *Toplumsal Cinsiyet ve Medya Temsilleri* (Yazarlar: E. Akca, S. Ergül, Ş. Yavuz, H. Altun, K. GL, E. Selçuk, S. Akyüz, A. Köse, A. Özsoy, M. Renkmen, E. Arslan, S. Kırçelli). Heyemola Yayınları: İstanbul.
- Yıldırım, Aysel (1998). *Sıradan Şiddet – Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddetin Toplumsal Kaynakları*. İstanbul: Boyut Kitapları.